

RAPORT ZA ROK 2024

Z MONITORINGU STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA EŁKU NA LATA 2024-2030

EŁK 2025

Spis treści

Spis treści.....	2
Wykaz najważniejszych zwrotów i skrótów	3
Wprowadzenie	4
1. Przebieg i uwarunkowania procesu monitorowania Strategii	5
2. Wpływ uwarunkowań zewnętrznych na aktualność założeń Strategii	7
3. Charakterystyka sytuacji społeczno-ekonomicznej miasta	10
4. Wizja, misja i priorytety Strategii	15
5. Cele, wskaźniki i kierunki realizacji działań	18
6. Wnioski i rekomendacje	35
Załącznik 1. Zespół do spraw opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030	37

Wykaz najważniejszych zwrotów i skrótów

ECK	Ełckie Centrum Kultury
ECRS STAJNIA	Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA
GUS	Główny Urząd Statystyczny
KPP	Komenda Powiatowa Policji w Ełku
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku
PUP	Powiatowy Urząd Pracy w Ełku
Strategia	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030
ŚDS	Środowiskowy Dom Samopomocy
UM	Urząd Miasta Ełku
Zespół	Zespół ds. opracowania i realizacji <i>Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030</i>

Wprowadzenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030 została przyjęta w dniu 14 lutego 2024 roku uchwałą Nr LX.656.2024 Rady Miasta Ełku. Stanowi ona wyraz lokalnej polityki społecznej. W szerokim znaczeniu jest to działalność zmierzająca do poprawiania standardów życia nie tylko grup marginalizowanych z uwagi na doświadczane dysfunkcje, problemy i bariery, a wszystkich mieszkańców wspólnoty samorządowej. Tak rozumiana polityka społeczna obejmuje zagadnienia z dziedziny zatrudnienia, edukacji, kultury, wypoczynku, ochrony zdrowia oraz zabezpieczenia potrzeb materialnych i mieszkaniowych.

Zgodnie z art. 110 ust. 4 *Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* koordynacja Strategii jest zadaniem ośrodka pomocy społecznej, w tym przypadku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku, który współpracuje w tym zakresie z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku. Do zadań koordynatora należy w szczególności uzgadnianie z podmiotami współpracującymi listy potrzeb i zadań realizacyjnych, uszczegóławianie założeń Strategii w postaci rocznych lub kilkuletnich programów wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw, a także regularny monitoring oraz ewaluacja Strategii.

Realizacja zaplanowanych w Strategii kierunków działań wymaga szerokiego zaangażowania wielu lokalnych instytucji, w tym przede wszystkim jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy, a także współpracy z innymi podmiotami, w tym m.in. samorządami, administracją rządową, służbą zdrowia, policją, podmiotami ekonomii społecznej oraz przedsiębiorcami. Wyrazem interdyscyplinarnego podejścia w obszarze lokalnej polityki społecznej jest fakt, że istotną rolę we wdrażaniu i monitorowaniu Strategii pełni *Zespół ds. opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030*. Został on powołany Zarządzeniem nr 1413.2023 Prezydenta Ełku z dnia 31 października 2023 roku na etapie tworzenia Strategii. Obecnie do zadań Zespołu należy opracowywanie sprawozdań i raportów z monitoringu Strategii, a także praca nad jej ewentualną aktualizacją.

Niniejszy raport składa się z sześciu rozdziałów. Pierwszy zawiera opis przebiegu i uwarunkowań monitoringu Strategii. Dwa następne obrazują otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne, w którym odbywa się operacjonalizacja jej założeń, stanowiąc punkt wyjścia dla analizy wdrażania celów i działań przedmiotowego dokumentu. W czwartym rozdziale wskazano wizję i misję Strategii, które mogą stanowić punkt wyjścia do jej ewaluacji. Kolejny, piąty rozdział, jest najszerzy, ponieważ pokazuje zarówno ilościowy jak i jakościowy wymiar działań zrealizowanych w ramach Strategii. Jak zostało wcześniej zaznaczone, wykracza ona poza kompetencje i zadania pomocy społecznej oraz uwzględnia zaangażowanie jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy, jej partnerów instytucjonalnych oraz podmiotów niepublicznych. W podsumowaniu raportu zawarto wnioski i zalecenia dotyczące dalszej realizacji Strategii.

1. Przebieg i uwarunkowania procesu monitorowania Strategii

Monitoring strategii rozwiązywania problemów społecznych jest ważnym procesem, który powinien zachodzić równolegle z jej realizacją. Pozwala sprawdzać, czy zaplanowane działania są wdrażane w założony sposób. Monitoring koncentruje się na aspektach ilościowych, takich jak nakłady, produkty i wskaźniki realizacji. Może dotyczyć w szczególności postępu rzeczowego (merytorycznego) oraz finansowego realizowanych działań, w tym ich terminowości, a także osiąganych mierzalnych (ilościowych) efektów działań. Monitoring stanowi podstawę sprawozdawczości, zarządzania zmianą oraz ewaluacji.

Faktyczny zakres monitoringu Strategii określają jej wskaźniki, czyli zmienne wyrażane liczbowo, obrazujące stan realizacji poszczególnych zadań strategicznych. Zostały one określone w odniesieniu do zdefiniowanych kierunków działań pogrupowanych według celów szczegółowych oraz celów operacyjnych, których osiągnięciu służą. Jednakże z uwagi na bardzo szeroki obszar interwencji w ramach Strategii, a także znaczenie jako kluczowego, samoistnego dokumentu planistycznego samorządu miasta w sferze polityki społecznej, katalog wskaźników odnosi się bardziej do rezultatów podejmowanych działań w odniesieniu do grup docelowych, niż do poniesionych nakładów oraz wytworzonych produktów. Monitoringowi podlegają również wskaźniki „kontekstowe”, pokazujące ogólną sytuację społeczno-ekonomiczną miasta w skali „makro”, w której w danym roku wdrażana była Strategia.

Monitoring Strategii jest prowadzony w okresach rocznych – za każdy zakończony rok kalendarzowy. Zebrane dane są analizowane, a następnie opracowywane w formie raportów z monitoringu Strategii, służących potrzebom wewnętrznym oraz działaniom informacyjnym adresowanym do szerszej opinii publicznej. Raporty te mają zawierać w szczególności:

- opis uwarunkowań i przebieg procesu monitorowania Strategii;
- ocenę wpływu uwarunkowań zewnętrznych, np. zmian prawa, procesów ekonomicznych czy zjawisk społeczno-kulturowych, na aktualność założeń Strategii;
- ogólną charakterystykę bieżącej sytuacji społeczno-ekonomicznej w mieście;
- prezentację priorytetów i celów strategii, zrealizowanych wskaźników wdrażania Strategii, a także opis zrealizowanych działań pod względem jakościowym i ilościowym;
- wnioski i rekomendacje.

Metody i narzędzia służące pozyskiwaniu danych do monitoringu Strategii będą uzależnione od rodzaju wskaźników stanowiących przedmiot weryfikacji. Wskaźniki oddziaływania, obrazujące społeczno-gospodarczy kontekst wdrażania, opierają się głównie na statystyce publicznej Głównego Urzędu Statystycznego. Dane te są co prawda rozproszone, jednak ich dostępność za pośrednictwem Banku Danych Lokalnych GUS oraz innych publikacji należy ocenić wysoko, zaś samo pobranie wymaga względnie prostych czynności technicznych.

Część informacji pozyskano za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego wśród członków *Zespołu do spraw opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów*

Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030. W jego skład wchodzi obecnie 29 osób, powołanych Zarządzeniem nr 1413.2023 Prezydenta Miasta Ełku z dnia 31 października 2023 r., w tym reprezentanci Urzędu Miasta Ełku, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku, Komendy Powiatowej Policji w Ełku, instytucji rynku pracy, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów ochrony zdrowia, oświaty, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Konwentu Seniorów oraz organizacji pozarządowych. Do członków Zespołu wysłano kwestionariusz ankiety, w którym zawarto pytania dotyczące realizacji działań w ramach poszczególnych celów strategicznych wraz z ich ilościowym wymiarem.

Pogłębieniu informacji oraz zebraniu jakościowych wniosków i spostrzeżeń służyło spotkanie Zespołu, które odbyło się 9 września 2025 roku w Ełku. Należy tu nadmienić, że ze względu na konieczność zachowania dyscypliny formalnej i objętościowej dokumentu, w raporcie wykorzystano jedynie najistotniejsze dane, obrazujące stan realizacji Strategii.

2. Wpływ uwarunkowań zewnętrznych na aktualność założeń Strategii

Gmina Miasto Ełk, podobnie jak inne samorządy w Polsce, staje przed koniecznością mierzenia się z wyzwaniami, wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak i wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-gospodarczej. Wśród czynników zewnętrznych warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych, takich jak starzenie się społeczeństwa i migracje – zwłaszcza ludzi młodych, a także z niekorzystnych zmian w obszarze podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozpadem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych.

Według badań CBOS lata 2023-2024 charakteryzowały się dużą różnorodnością. Największą część badanych orzekła, że najważniejszym wydarzeniem w Polsce w 2023 roku były wybory parlamentarne, trwająca nadal wojna na Ukrainie oraz wydarzenia o charakterze socjalnym, takie jak wypłata dodatkowych emerytur. Na świecie najważniejszym wydarzeniem, w opinii respondentów, była wojna na Ukrainie i wojna w Strefie Gazy, a także ogólnie wojny i napięcia międzynarodowe. Warto również wskazać, już poza badaniem CBOS, że rok 2023 to czas, w którym do użytku weszły narzędzia sztucznej inteligencji, takie jak czat GPT, a także formalny koniec pandemii Covid-19 ogłoszony w dniu 5 maja przez Światową Organizację Zdrowia. W 2024 roku natomiast wśród najważniejszych wydarzeń trzeba wskazać wygraną Donalda Trumpa w wyborach prezydenckich w USA, atak Izraela na Liban oraz wejście Szwecji do NATO. W tym czasie nadal trwa też wojna w Ukrainie.

Ostatnie lata to okres przyjmowania do realizacji nowych dokumentów strategicznych, istotnych z punktu widzenia realizacji lokalnej polityki społecznej. W dniu 15 czerwca 2022 roku Rada Ministrów przyjęła *Strategię Rozwoju Usług Społecznych*. Jej główny cel stanowi deinstytucjonalizacja, czyli przechodzenie od opieki o charakterze instytucjonalnym do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej. Wśród najważniejszych założeń tego dokumentu można wskazać:

- zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci,
- zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczenia usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia niepełnosprawności,
- stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością.

Z punktu widzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych istotna jest także *Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej*. Zawiera ona zmiany dotyczące kształtu gminnych strategii, polegające na konieczności ujęcia w strategii rozwiązywania problemów społecznych, w ramach diagnozy sytuacji społecznej, zdolności podmiotów ekonomii

społecznej w zakresie realizacji usług społecznych oraz określenia usług społecznych i zadań publicznych zleczanych w trybach, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie o ekonomii społecznej.

Efektem uchwalenia powyższej ustawy są zmiany w ustawie o pomocy społecznej, która obecnie wskazuje na następujące elementy, które powinna zawierać strategia opracowywana przez gminę i powiat. W świetle art. 16b pkt 2 są to:

- 1) diagnoza sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
- 2) prognoza zmian w okresie objętym strategią,
- 3) określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii i jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań.

Zgodnie z pkt 3 powyższego artykułu Strategia opracowana przez gminę i powiat określa usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie.

Na początku 2023 roku pojęcie przemocy domowej zastąpiło dotychczas stosowane pojęcie przemocy w rodzinie poprzez uchwalenie i wejście w życie *Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw*. Zmiany wprowadzone tą ustawą były gruntowne. W świetle definicji przemoc domowa stanowi jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W punktach 2) i 3) ww. ustawy zdefiniowano natomiast osobę doznającą przemocy domowej oraz osobę stosującą przemoc domową. W świetle tych definicji za osobę doznającą przemocy domowej można uznać następujące osoby, wobec których stosowana jest przemoc domowa:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej. Osoba stosująca przemoc domową to natomiast osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec wymienionych osób.

Lata 2023-2024 to również okres zmian nowelizacji ustawy o pomocy społecznej, którymi wprowadzono m.in. możliwość świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego przez domy pomocy społecznej (w formie zarówno pobytu całodobowego, jak i dziennego), wprowadzenie usług sąsiedzkich oraz zastąpienie mieszkań chronionych, mieszkaniem treningowymi i wspomaganyymi.

Bardzo ważnym kierunkiem zmian dla gminnego systemu pomocy społecznej jest trend przekształcania ośrodków pomocy społecznej w centra usług społecznych. Zgodnie z *Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych* CUS stanowi jednostkę organizacyjną gminy utworzoną w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług. Utworzenie i prowadzenie CUS jest zadaniem własnym gminy o charakterze fakultatywnym. Oznacza to, że gmina może utworzyć CUS – w przypadku Gminy Miejskiej Ełk oznaczałoby to przekształcenie MOPS. Pomimo iż nie ma obecnie takiego obowiązku, warto rozważyć tego typu rozwiązanie z uwagi m.in. na powszechność usług, tj. możliwość świadczenia ich wszystkim mieszkańcom gminy niezależnie od dochodu, w sposób odpłatny lub nieodpłatny, a także perspektywy rozwoju współpracy z podmiotami ekonomii społecznej w celu świadczenia tych usług.

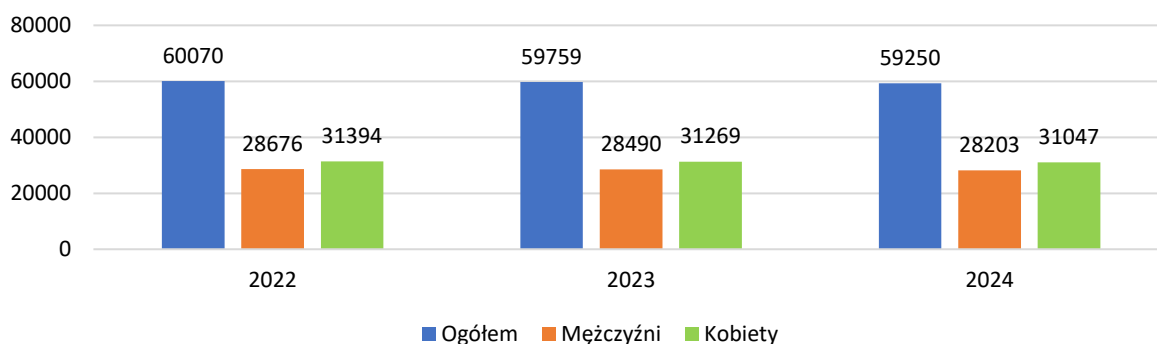
3. Charakterystyka sytuacji społeczno-ekonomicznej miasta

Niniejsza charakterystyka została przeprowadzona na podstawie i z uwzględnieniem rekomendowanych w Strategii wskaźników oddziaływania, którymi są:

- Liczba ludności miasta wg faktycznego miejsca zamieszkania;
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych, w podziale na płeć;
- Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie miasta;
- Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, w tym długotrwale: liczba rodzin; liczba osób w rodzinach – w podziale na powody udzielania pomocy.

Liczba mieszkańców Ełku w 2024 roku ukształtowała się na poziomie 59 250 osób, czyli o 820 osób (o 1,4%) mniejszym niż w 2022 roku. Był to kolejny rok spadku liczby ludności miasta. Wśród mieszkańców Ełku przeważają kobiety, które w 2024 roku w liczbie 31 047 stanowiły 52,4% ogółu, podczas gdy liczba mężczyzn kształtowała się na poziomie 28 203 osób (47,6%).

Wykres 1. Zmiany liczby ludności Ełku w latach 2022-2024

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

Na zmniejszenie się liczby ludności miasta wpłynął zarówno ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji. W 2024 roku przyrost naturalny wyniósł -112 osób. W tym czasie liczba urodzeń żywych ukształtowała się na poziomie 421, natomiast liczba zgonów na poziomie 533. Na ujemną wartość przyrostu naturalnego wpływ miał przede wszystkim spadek liczby urodzeń – o 54 w latach 2022-2024. Liczba zgonów spadła w tym czasie o 18.

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w Ełku w latach 2022-2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Urodzenia żywe	475	382	421
Zgony	551	558	533
Przyrost naturalny	-76	-176	-112
Zameldowania	613	533	533
Wymeldowania	683	742	813
Saldo migracji	-70	-209	-280

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

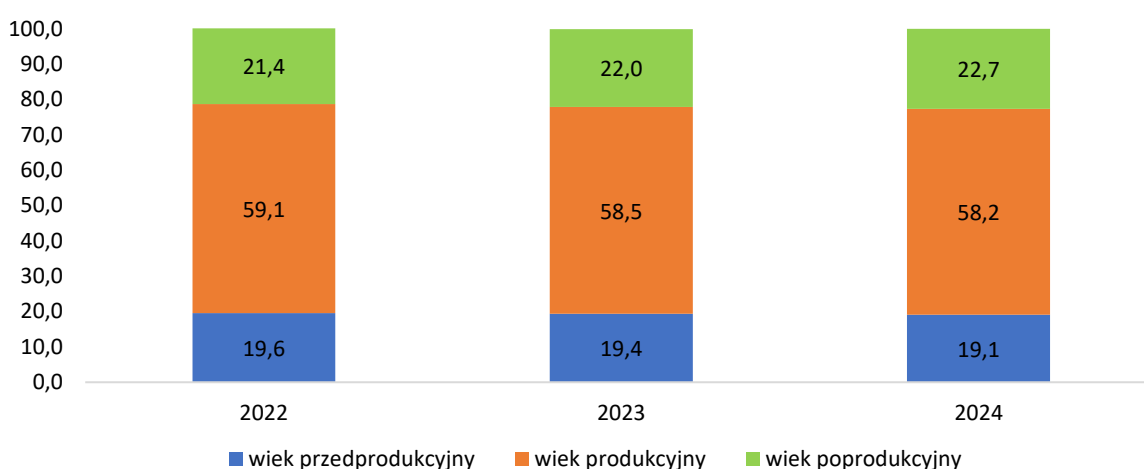
Podobne znaczenie dla zmian liczby ludności Ełku w 2024 roku miała skala migracji gminnych na pobyt stały. W 2024 roku z miasta wymeldowało się 813 osób, natomiast zameldowało 533 nowych mieszkańców. Saldo migracji wyniosło -280, co oznacza, że o tyle zmniejszyła się liczba osób faktycznie zamieszkujących Ełk w wyniku migracji.

Społeczeństwo Ełku, podobnie jak ludność województwa warmińsko-mazurskiego, kraju oraz państw Europy Zachodniej, wykazuje cechy *starzenia się*. W latach 2022-2024 można zaobserwować:

- spadek odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym, a więc dzieci i młodzieży do 17 roku życia – z 19,6% w 2022 roku do 19,1% w 2024 roku;
- spadek odsetka osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat) – z 59,1% do 58,2%;
- wzrost odsetka osób w poprodukcyjnym okresie życia (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety od 60 lat wzwyż) – z 21,4% do 22,7%.

Powyższe dane pozwalają prognozować intensyfikację zjawiska *starzenia się* społeczeństwa Ełku. Warto bowiem zauważyć, że dynamika wzrostu odsetka osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze mieszkańców miasta stale utrzymuje się na dość wysokim poziomie, wynoszącym od 0,6 do 0,7 punktu procentowego w całym okresie analizy.

Wykres 2. Ludność Ełku według ekonomicznych grup wieku w latach 2022-2024 (w %)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

Zjawisko *starzenia się* społeczeństwa potwierdzają wartości wskaźników obciążenia demograficznego ludności Ełku w latach 2022-2024. W 2024 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym w Ełku przypadało 39,1 osoby w wieku poprodukcyjnym i 71,9 osób w wieku nieprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym natomiast było 119 osób w wieku poprodukcyjnym. Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem kształtował się na poziomie 19,2%. W porównaniu do 2022 roku wszystkie te wskaźniki wzrosły. Dla przykładu wskaźnik liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrósł o 2,9 punktu, a odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem – o 1,6 punktu.

Tabela 2. Wskaźniki obciążenia demograficznego ludności Ełku w latach 2022-2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	69,3	70,9	71,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	109,2	113,5	119,0
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	36,2	37,7	39,1
Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem	17,6	18,4	19,2

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

Na sytuację społeczno-ekonomiczną gminy miasto Ełk wywiera wpływ kondycja lokalnego rynku pracy, wyrażająca się m.in. w potencjale zatrudnieniowym dominujących form działalności gospodarczej, strukturze podmiotów gospodarki narodowej, stopie bezrobocia oraz aktywności zawodowej mieszkańców. Na obszarze Ełku w 2024 roku zarejestrowanych było 6 260 podmiotów gospodarki narodowej. W porównaniu do 2022 roku liczba ta wzrosła o 186, czyli o 3,1%. Większość stanowiły podmioty zatrudniające do 9 pracowników (6 051, tj. 96,7%). Na każdy 1000 mieszkańców gminy przypadało 106 podmiotów, natomiast na każdy 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym było to 181,6 podmiotów. W porównaniu do 2022 roku oba wskaźniki wzrosły, odpowiednio o 5 i 10,4 punktu.

Tabela 3. Wybrane dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej w Ełku w latach 2022-2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2023
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	6 074	6 181	6 260
- 0-9 pracowników	5 860	5 968	6 051
- 10-49 pracowników	160	158	153
- 50-249 pracowników	52	53	54
- 250 i więcej pracowników	2	2	2
Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	101	103	106
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	171,2	176,7	181,6

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

W grudniu 2024 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku zarejestrowanych było 1 647 osób bezrobotnych z obszaru Ełku. W porównaniu do 2022 roku ich liczba spadła o 103, tj. o 5,9%. W strukturze bezrobotnych w 2022 roku dominowały kobiety, które w liczbie 828 stanowiły 50,3% ogółu. Wśród bezrobotnych, 405 osób (24,6%) to osoby powyżej 50 roku życia. Osoby w wieku do 30 lat, w liczbie 316, stanowiły 19,2% ogółu bezrobotnych. Aż 760 osób, tj. 46,1% były to osoby długotrwale bezrobotne.

Tabela 4. Bezrobotni w Ełku w latach 2022-2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Ogółem	1 750	1 674	1 647
Kobiety	902	827	828
Mężczyźni	848	847	819
Do 25 roku życia	147	162	162
Do 30 roku życia	336	320	316
Powyżej 50 roku życia	435	431	405
Długotrwale bezrobotni	802	770	760

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS.

W 2024 roku świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych w formie decyzji przyznano 1 356 osobom z 1 277 rodzin, w których żyły 1 844 osoby. W większości były to świadczenia pieniężne, które przyznano 793 osobom. Podczas gdy świadczenia niepieniężne przyznano 663 osobom. Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pomoc ta udzielana jest osobom i rodzinom w szczególności z następujących powodów: ubóstwo; sieroctwo; bezdomność; bezrobocie; długotrwała lub ciężka choroba; niepełnosprawność; przemoc domowa; potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w związku z tymi okolicznościami; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizm lub narkomania; zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wśród głównych powodów udzielania pomocy społecznej przez MOPS w Ełku w 2024 roku należy wskazać następujące:

- ⇒ długotrwała lub ciężka choroba – 942 rodziny (1 527 osób w rodzinach);
- ⇒ ubóstwo – 614 rodzin (1 067 osób);
- ⇒ niepełnosprawność – 512 rodzin (789 osób);
- ⇒ bezrobocie – 416 rodzin (871 osób);
- ⇒ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 196 rodzin (665 osób);
- ⇒ alkoholizm – 186 rodzin (238 osób);
- ⇒ potrzeba ochrony macierzyństwa – 96 rodzin (442 osoby).

Pozostałe powody udzielania świadczeń pomocy społecznej w Ełku występowały znacznie rzadziej lub wcale. W 2024 roku z powodu bezdomności z pomocy społecznej korzystało 71 rodzin, 35 rodzin z powodu narkomanii, 26 rodzin z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, 3 rodziny z powodu przemocy domowej oraz jedna rodzina ze względu na zdarzenia losowe.

Tabela 5. Powody przyznawania pomocy społecznej w Ełku w 2024 roku

Wyszczególnienie	2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	614	1067
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	71	71
Potrzeba ochrony macierzyństwa	96	442
Bezrobocie	416	871
Niepełnosprawność	512	789
Długotrwała lub ciężka choroba	942	1527
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	196	665
Przemoc domowa	3	7
Alkoholizm	186	238
Narkomania	35	45
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	26	35
Zdarzenie losowe	1	2

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH MOPS.

4. Wizja, misja i priorytety Strategii

Zgodnie z definicjami określonymi w Strategii wizja wyraża pożądany stan przyszłości oraz pozytywny obraz funkcjonowania mieszkańców gminy jako indywidualnych osób, członków rodzin oraz lokalnej społeczności. Misja natomiast daje odpowiedź na pytanie o to, do czego dąży wspólnota samorządowa i wyraża nadrzędny cel jej funkcjonowania.

Nakreślona w Strategii wizja zawiera ambitne, a jednocześnie uniwersalne założenia, dlatego też jej perspektywa wykracza poza horyzont czasowy dokumentu. Ważne jest jednak, że wyraża ona akceptowalny kierunek zmian oraz podstawę do określenia celów strategicznych. W przyszłości może natomiast stanowić dobry punkt wyjścia do ewaluacji oraz aktualizacji założeń dokumentu strategicznego, bez potrzeby przyjmowania zupełnie nowej perspektywy poznawczej. Z uwagi na wieloaspektowość funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego oraz szeroki zakres tematyczny Strategii, wizja i misja Gminy Miasta Ełk odnoszą się tylko do sfery społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania mieszkańców w rodzinach i lokalnej wspólnocie

WIZJA

Ełk jako jeden z najważniejszych ośrodków miejskich w województwie warmińsko-mazurskim jest miejscem zapewniającym atrakcyjne warunki do życia i rozwoju dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Lokalna gospodarka charakteryzuje się dużym potencjałem rozwojowym, innowacyjnością, różnorodnością branż, a także społeczną odpowiedzialnością biznesu, dzięki czemu rynek pracy zapewnia wysokiej jakości, dobrze płatne miejsca pracy, w tym dla osób mających ogólnie mniejsze szanse na zatrudnienie (np. niepełnosprawnych, chorujących psychicznie).

Mieszkańcy miasta są w dobrej kondycji fizycznej i psychicznej, dbają o swoje zdrowie oraz prowadzą aktywny tryb życia bez nałogów. Potrafią sobie radzić również w trudnych momentach, a kiedy wymaga tego sytuacja, chętnie korzystają ze wsparcia specjalistów. Dzięki wysokiej dostępności różnorodnych, komplementarnych usług społecznych możliwa jest szybka i skuteczna pomoc.

Rodziny prawidłowo wypełniają funkcje opiekuńcze i wychowawcze, są zaradne i samodzielne, funkcjonują w dobrych warunkach socjalno-bytowych, dbają o wszechstronny rozwój swoich dzieci, świadomie kształtują relacje wewnętrzne oraz kontakty z otoczeniem. Rodziny stanowią przekaznik wartości, norm i postaw społecznych takich jak bezinteresowność, solidaryzm, zaufanie, zaradność, odpowiedzialność, zdolność do współpracy, kreatywność, otwartość na nową wiedzę oraz dzielenie się nią z innymi. Potrafią zapobiegać sytuacjom problemowym, a także mają wsparcie w przypadku ich wystąpienia.

Osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnością są aktywne, korzystają z różnych możliwości w sferze zawodowej, społecznej i edukacyjnej. Czują się potrzebne rodzinie i społeczeństwu, wykazują inicjatywę, odkrywają oraz realizują swoje pasje. Starość nie oznacza bierności, dzięki integracji międzypokoleniowej nie jest odczuwana negatywnie, stanowi raczej czas nowych możliwości. Osoby, którym stan zdrowia nie pozwala na

podejmowanie aktywności – zwłaszcza ciężko i przewlekłe chorujące, w tym psychicznie – żyją w godnych warunkach i mają zapewnioną należytą opiekę.

Społeczność miasta ma wysokie poczucie bezpieczeństwa. Charakteryzuje się niską skalą dysfunkcji takich jak przemoc domowa, uzależnienia czy przestępczość. Stanowi świadomą i zintegrowaną wspólnotę, rozwijającą się, twórczą, otwartą, solidarną, wykorzystującą swój potencjał na rzecz dobra wspólnego oraz dbającą o osoby i grupy w najtrudniejszej sytuacji. Prężnie działa tu sektor organizacji pozarządowych, współpracujący na partnerskich zasadach z administracją samorządową, która wspiera pozytywne przejawy oddolnej aktywności obywatelskiej.

Wysoka dostępność i różnorodność usług społecznych oferowanych przez jednostki miejskie oraz podmioty niepubliczne, w tym sektor ekonomii społecznej, powoduje, iż każdy mieszkaniec może brać udział w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych czy sportowo-rekreacyjnych. Dzięki temu, ale także wyżej wskazanym aspektom, mieszkańcy Ełku – w tym aktywna i wykształcona młodzież – nie migrują do innych miast lub za granicę, lecz swoje długoterminowe plany zawodowe i życiowe wiąże z pozostaniem w mieście.

MISJA

Gmina Miasto Ełk wspiera mieszkańców w dążeniach do lepszego wypełniania ról rodzinnych i społecznych, poprawy sytuacji materialno-bytowej, a także rozwoju osobistego, poprzez kreowanie korzystnych warunków dla aktywności społecznej, edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Szczególnie istotna jest aktywna integracja osób doświadczających trudności życiowych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Władze oraz jednostki organizacyjne miasta realizują misję we współpracy z administracją rządową, sektorem przedsiębiorców, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

Część wdrożeniowa *Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030* została usystematyzowana w formie priorytetów, w ramach których określono cele strategiczne i szczegółowe. Każdy z nich dotyczy innego wycinka rzeczywistości społecznej, w którym funkcjonują osoby, rodziny i lokalna społeczność, jednakże są one ze sobą ściśle powiązane i służą realizacji wizji i misji rozwoju społecznego miasta. W związku z tym, wszystkie należy rozpatrywać łącznie, uwzględniając to, że wdrożenie założeń jednego z nich będzie miało istotny wpływ na powodzenie pozostałych.

Główne obszary zainteresowania lokalnej polityki społecznej to:

- Społeczność – zaufanie i współpraca między mieszkańcami, samoorganizacja społeczna, partycypacja obywatelska;
- Rodzina – warunki socjalno-bytowe, wychowanie dzieci, opieka nad osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, relacje pomiędzy członkami rodziny;

- Mieszkaniec – dobrostan fizyczny i psychiczny, zaradność życiowa, aktywność zawodowa, aktywność społeczna, styl życia i zachowania autodestrukcyjne;
- Infrastruktura – dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, rozwój infrastruktury dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, adaptacja do zmian klimatu.

W ramach każdego priorytetu określono katalog proponowanych działań, uwzględniających oddziaływanie na całą społeczność miasta oraz na wybrane grupy, zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społeczno-zawodowym. Są to przede wszystkim:

- rodziny z dziećmi doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz trudności w zapewnieniu odpowiednich warunków socjalno-bytowych, będących w kryzysie psychicznym, charakteryzujące się biernością zawodową i społeczną, a także dotknięte lub zagrożone dysfunkcjami takimi jak przemoc domowa, uzależnienia, przestępczość;
- dzieci i młodzież bez względu na status społeczny i poziom zamożności ich rodzin, z uwagi na szczególne zagrożenie problemami takimi jak ubóstwo, bezrobocie, brak odpowiednich perspektyw życiowych, uzależnienia (zwłaszcza od alkoholu, dopalaczy, komputera, internetu oraz telefonów komórkowych) i inne zachowania ryzykowne;
- osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami i/lub ciężko, przewlekłe chorujące, zwłaszcza te, które posiadają niewielkie dochody, a w swoich środowiskach są osamotnione;
- osoby znajdujące się w sytuacjach skrajnych (pod względem egzystencjalnym), w szczególności z powodu uzależnień, bezdomności, pobytu w zakładzie karnym, zdarzeń losowych;
- społeczność miasta ze względu na potrzebę wzmacniania jej aktywności oraz integracji i zaangażowania w sprawy lokalne, a także ustawicznego kształcenia w różnych obszarach, takich jak zdrowie czy bezpieczeństwo.

Zdefiniowane wyżej obszary oddziaływań przekładają się na zaplanowane w ramach Strategii kierunki niezbędnych działań, które integrują zasoby, kompetencje i zadania z zakresu nie tylko pomocy społecznej, ale również innych obszarów usług społecznych. W dalszej części zostaną one przedstawione szczegółowo, z uwzględnieniem celów, kierunków działań i wskaźników ich realizacji. Należy tu wskazać, że każdemu kierunkowi działań zawartemu w Strategii przypisano najważniejsze wskaźniki, działania i inicjatywy realizowane w jego ramach. W związku z tym, iż mogą one się powtarzać przy kilku kierunkach działań i w ramach różnych priorytetów, przyjęto zasadę, że wskazywane są w obszarze, który najbardziej trafnie obrazują.

5. Cele, wskaźniki i kierunki realizacji działań

Priorytet 1. Funkcjonowanie rodzin

Cel strategiczny 1. Wsparcie rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, z uwzględnieniem warunków rozwoju dzieci i młodzieży

Cele szczegółowe:

1.1	Wzrost kompetencji rodziców i opiekunów w zakresie opieki i wychowania dzieci i młodzieży.
1.2	Kreowanie warunków rozwoju dzieci i młodzieży.
1.3	Zwiększenie dostępu do usług wsparcia dla osób i rodzin doświadczających trudności.

Wskaźniki realizacji działań:

1)	Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną/liczba osób w rodzinach.	619 rodzin 2 039 osób w rodzinach
2)	Liczba osób i rodzin, z którymi prowadzono pracę socjalną.	2 326 rodzin 4 125 osób
3)	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta/liczba dzieci w tych rodzinach.	98 rodzin 191 dzieci
4)	Liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej w ciągu roku.	44 dzieci
5)	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	232 dzieci
6)	Liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.	7 dzieci
7)	Liczba działających na terenie miasta placówek wsparcia dziennego.	4 placówki
8)	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego.	Z uwagi na mnogość instytucji i organizacji świadczących poradnictwo odstąpiono od wyliczania wartości wskaźnika.

Kierunki działań:

1.	Organizacja różnych form edukacji, takich jak np. „Szkoła dla rodziców”, treningi kompetencji rodzicielskich, spotkania ze specjalistami i kampanie społeczne; dotyczących w szczególności rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, świadomego rodzicielstwa, rozpoznawania, kontrolowania i wyrażania uczuć własnych oraz uczuć dzieci, sposobów motywowania, integracji rodziny. 2024
----	---

	• PCPR w Ełku - Klub Rodzica 36 godz.; grupa wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka 36 godz. • MOPS w Ełku - zajęcia wspierające dla rodzin, kampanie społeczne „Kampania Białej Wstążki” i „Kampania Pomarańczowej Wstążki” (razem z Zespołem Interdyscyplinarnym), spotkania informacyjne w szkołach, przedszkolach z zakresu przeciwdziałania przemocy; • Zespół Miejskich Żłobków w Ełku - Stres i wypalenie rodzicielskie 4 godz., Trudne zachowania u dzieci 4 godz., Praktyki rodzicielskie wspierające rozwój małego dziecka 4h; • UM Wydział Polityki Społecznej - 1) Spotkanie ze specjalistą Joanną Durlik pn. "Sztuka słuchania, sztuka mówienia" poświęcone zagadnieniu komunikacji z dziećmi i młodzieżą (1,5 godz.); spotkanie ze specjalistą Anną Marią Wesołowską dla rodziców w zakresie wczesnej profilaktyki w budowaniu bezpiecznej szkoły i świadomej rodziny (2 godz.); organizacja funkcjonowania Poradni Laktacyjnej oraz Szkoły Rodzenia (cały rok). • UM Wydział Edukacji - w każdej szkole podstawowej odbyło się spotkanie profilaktyczne: „Higiena cyfrowa, hejt, stalking, kradzież tożsamości, jak reagować na cyberprzemoc z perspektywy ofiary oraz konsekwencje z perspektywy sprawcy”; • Stowarzyszenie IMPULS - Wsparcie psychologiczne dla rodziców 20 godz.;
2.	Promocja i realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie dbania o zdrowie dziecka, w tym m.in. badań profilaktycznych, badań wzroku, szczepień ochronnych, odżywiania, profilaktyki stomatologicznej, zapobiegania wadom postawy, edukacji seksualnej. 2024 • 1 Wojskowy Szpital Kliniczny SP ZOZ w Lublinie Filia w Ełku - Szczepienia ochronne, zapobieganie wadom postawy, dbanie o zdrowie dziecka realizowane na każdej wizycie; • Zespół Miejskich Żłobków w Ełku – działania w zakresie zdrowego odżywiania dziecka do lat 3; • UM Wydział Polityki Społecznej - Spotkania na temat profilaktyki nowotworowej dla uczniów szkół ponadpodstawowych, które poprowadził dr Łukasz Durajski "Doktorek Radzi" (łącznie 4 godz.); • UM Wydział Edukacji – w szkołach podstawowych realizowane były webinary takie jak „Wpływ mediów społecznościowych na zaburzenia odżywiania nastolatków”; • Konwent Seniorów - bieg kobiet oraz prelekcje w szkołach i bursach w ramach zapotrzebowania zainteresowanych osób
3.	Tworzenie i rozwój sieci placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej (np. kluby, świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne, streetworking).

	2024 • Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM - Świetlice: Fundacji "OTUłony w nadzieję ...", Oratorium im. św. Jana Bosko w Ełku, Fundacji Human "Lex" Instytut oraz streetworking Fundacji Human "Lex" Instytut 523 h; • UM Wydział Polityki Społecznej – dofinansowanie w ramach Otwartego Konkursu Ofert działalności na rzecz dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej oraz pracy podwórkowej.
4.	Rozwój poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego, w tym terapii rodzinnej, świadczonego osobom i rodzinom, które wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych lub znajdują się w sytuacji kryzysowej, a także poradnictwa specjalistycznego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami doświadczającymi przemocy oraz uzależnień. 2024 • PCPR w Ełku - psycholog 183 godz., pedagog 29 godz., radca prawny 60 godz.; • MOPS w Ełku – Poradnia Rodzinna i Punkt Konsultacyjny działający przy ECRS; • Zespół Interdyscyplinarny - Punkt Konsultacyjny dla Osób Doświadczającej Przemocy Domowej; • Stowarzyszenie IMPULS - wsparcie psychologa oraz trening umiejętności społecznych 70 godz.; • UM Wydział Polityki Społecznej - poradnictwo prawne 190 godz, poradnictwo rodzinne i małżeńskie 205 godz., poradnictwo psychologiczne 1465 godz.; • Ełckie Centrum Psychoterapii i Psychiatrii - porady psychologiczne, psychoterapia, zajęcia grupowe dla współuzależnionych 839 godzin.
5.	Upowszechnianie nowych metod i narzędzi pracy z rodzinami, m.in. terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach, coachingu rodzinnego, mediacji oraz rozwiązań zapobiegających wypaleniu zawodowemu pracowników służb społecznych, takich jak pomoc psychologiczna, superwizja. 2024 • MOPS w Ełku - superwizja pracy socjalnej grupowa i indywidualna 6 godz.
6.	Zapewnienie wsparcia rodzinom doświadczającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w postaci m.in. pracy socjalnej, asystentury rodzinnej, pomocy rodzin wspierających, wolontariuszy, organizacji grup samopomocowych, konsultanta rodziny. 2024 • MOPS w Ełku - asystentura rodzinna; 6 asystentów rodziny, średnio jeden asystent pracował z 15 rodzinami;

	• UM Wydział Polityki Społecznej - indywidualne konsultacje motywacyjno-edukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych 160 godz, konsultacje socjoterapeutyczne 480 godz.
7.	Wspieranie działalności grup wsparcia i grup samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA, DDD oraz osób doświadczających przemocy. 2024 • Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM - Stowarzyszenie "Trzeźwego Życia" (działalność całoroczna - brak danych o liczbie godzin); • UM Wydział Polityki Społecznej - grupa wsparcia dla osób współuzależnionych 80 godz, grupa wsparcia DDA 80 godz.; • Ełckie Centrum Psychoterapii i Psychiatrii - zajęcia grupowe dla współuzależnionych 96 godzin.

Priorytet 2. Włączenie społeczne osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału w życiu społecznym osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Cele szczegółowe:

2.1.	Wzmocnienie integracji osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i chorujących z lokalnym środowiskiem.
2.2.	Kreowanie warunków aktywności osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i chorujących.
2.3	Zwiększenie dostępu do różnych form opieki i wsparcia dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Wskaźniki realizacji działań:

1)	Liczba rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą społeczną; liczba osób w rodzinach.	851 rodzin 1 075 osób
2)	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych.	120 osób, 7 osób
3)	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	41 osób
4)	Liczba osób otrzymujących zasiłek stały z pomocy społecznej.	223 osoby
5)	Liczba osób otrzymujących zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby lub niepełnosprawności.	59 osób 20 osób
6)	Liczba uczestników środowiskowego domu samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej i innych placówek udzielających wsparcia osobom z niepełnosprawnościami lub przewlekle chorującym.	ŚDS – 101 osób
7)	Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci teleopieki.	80 osób

Kierunki działań:

1.	Realizacja akcji i wydarzeń lokalnych służących integracji, kształtowaniu odpowiednich zachowań i stylu życia oraz przełamywaniu stereotypów dotyczących osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i chorujących wśród społeczeństwa.
	2024 MOPS w Ełku - działania międzypokoleniowe realizowane w formie projektów socjalnych: „Od Przedszkola do Klubu Seniora” oraz „Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej Miasta Ełku – szkolimy, działamy, pomagamy”, włączenie się w realizację Ełckich Dni Rodziny, działania statutowe Klubu Seniora Senior + ;

	• Zespół Interdyscyplinarny - „Spotkanie dwóch pokoleń” – spotkanie seniorów z dziećmi z Miejskiego Przedszkola „Słoneczna Ósemka”, pogadanka z funkcjonariuszami KPP Ełk i pracownikami Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełku oraz wspólne ubieranie choinki odblaskami; • ECK - Potańcówki na bulwarach (lipiec-sierpień 2024); • Zespół Miejskich Żłobków w Ełku - Pikniki rodzinne, Obchody Dnia Seniora; • Stowarzyszenie IMPULS - marsz Ełk dla Autyzmu, wywieszenie plakatów w MZK Jestem pasażerem z Autyzmem, koncert pt. Dziękuję Ci Mamo, dziękuję Ci Tato; • Konwent Seniorów - organizacja Biegu Kobiet, Różowy Październik, Badamy nie tylko mamy; • ŚDS w Ełku - wyjazdy integracyjne do innych ośrodków, udział w imprezach lokalnych, treningi wspierające i aktywizujące.
2.	Likwidacja barier urbanistycznych, komunikacyjnych, architektonicznych, środowiskowych i cyfrowych w obiektach użyteczności publicznej, a także w miejscach powszechnie uczęszczanych (ulice, skwery, sklepy itp.). 2024 • Instytucje oraz organizacje z terenu Ełku w miarę możliwości działają w kierunku likwidacji wskazanych barier.
3.	Wspieranie różnorodnych form aktywności, w tym m.in. fizycznej, edukacyjnej i kulturalnej osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i przewlekle chorujących oraz wolontariatu i działań międzypokoleniowych na ich rzecz, w tym m.in. poprzez kluby seniora. 2024 • MOPS w Ełku - Działania statutowe Klubu Seniora Senior + , Program „Korpus Wsparcia Seniora” na roku 2024, Moduł I, Moduł II; • Miejska Biblioteka Publiczna w Ełku - Spotkanie Uniwersytetu III Wieku, Dyskusyjny Klub Książki; • ECK - Cykl "Senior w Kinie", tj. 7 spotkań, Gimnastyka 55+ 16 godzin, zajęcia taneczne dla Seniorów 109 godzin, "Taniec i Ruch" zajęcia dla Seniorów 23 godziny, Ełcki Teatr Seniora - 2 godziny (teatr funkcjonuje od połowy grudnia 2024 r.); • Stowarzyszenie MONAR - Spacer, rowerowe wycieczki, aktywność fizyczna na siłowni plenerowej schroniska, wyjście do kina, spotkania z różnymi gośćmi w celach edukacyjnych, informacyjnych oraz motywacyjnych zorganizowane w schronisku, włączanie w struktury społeczne poprzez udział mieszkańców w kiermaszu, aktywne uczestnictwo w akcjach na rzecz innych; • Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM - Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Ełku, Stowarzyszenie "Srebrne Pokolenie", Ełcki Uniwersytet Trzeciego Wieku, Regionalne Stowarzyszenie Polskich Dzieci Wojny w Ełku - łącznie 20 zadań/dotacji;

	• Stowarzyszenie IMPULS - Hipoterapia, arteterapia, kulig zimowy; • Stowarzyszenie Wiatraki Mazur – wsparcie grupy "Seniorzy Seniorom". Działania w ramach programu Korpus Solidarności (gdzie ŚDS jest Partnerem Lokalnym) organizacja działań międzypokoleniowych np. akcji wolontariackich młodych wolontariuszy z seniorami, wspólnych spływów kajakowych. • ŚDS w Ełku - seminaria tematyczne, aktywizacja fizyczna poprzez aktywności sportowe; • UM Wydział Polityki Społecznej - badania słuchu, konsultacje dermatologiczne, badania PSA, Biegi kobiet - dwa wydarzenia pn. „Zawsze pierwsi przed rakiem” oraz „Nie cykam się z rakiem! Badam piersi.", spotkanie „Seniorzy spotkajmy się dla zdrowia", spotkanie międzypokoleniowe - Dni Seniora, potańcówki senioralne, Bal Seniora, warsztaty taneczno-integracyjne dla seniorów, 50-lecie pożycia małżeńskiego.
4.	Upowszechnianie instrumentów wsparcia ułatwiających funkcjonowanie w środowisku lokalnym osobom w podeszłym wieku i/lub z niepełnosprawnościami (np. asystent osoby starszej i niepełnosprawnej). 2024 • MOPS w Ełku - Program Wieloletni „SENIOR+” na lata 2021-2025, edycja 2024, Program „Opieka 75+ na rok 2024, Program „Korpus Wsparcia Seniora” na roku 2024, Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024”, Program „Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024; • Stowarzyszenie MONAR - mieszkańcy schroniska mają możliwość korzystania ze wsparcia opiekunów osoby w kryzysie bezdomności, pracownika socjalnego, adwokata, l. psychiatry, specjalisty t. uzależnień oraz psychologa; • Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM - Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. św. Łazarza z siedzibą w Ełku, Fundacja Kocham Jaśka.
5.	Upowszechnianie informacji o uprawnieniach oraz dostępnych programach i formach pomocy dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. 2024 • Wskazane wyżej informacje upowszechniają takie instytucje i organizacje jak: 1 Wojskowy Szpital Kliniczny SP ZOZ w Lublinie Filia w Ełku, MOPS w Ełku, Ełckie Centrum Kultury, Stowarzyszenie MONAR, Stowarzyszenie IMPUPLS, Konwent Seniorów, Środowiskowy Dom Samopomocy w Ełku, Urząd Miasta Ełku.
6.	Zwiększenie dostępności środowiskowych form pomocy dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i chorujących oraz ich rodzinom, takich jak usługi opiekuńcze, system teleopieki, opieka wytchnieniowa oraz pomoc sąsiedzka.

	2024 • MOPS w Ełku - Program Wieloletni „SENIOR+” na lata 2021-2025, edycja 2024, Program „Opieka 75+ na rok 2024, Program „Korpus Wsparcia Seniora” na roku 2024, Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024”, Program „Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024; • Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM - Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. św. Łazarza z siedzibą w Ełku, Fundacja Kocham Jaśka.
7.	Rozwój bazy placówek rehabilitacyjnych, punktów zaopatrzenia i wypożyczania sprzętu ułatwiającego funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnościami i przewlekle chorującym wraz ze skutecznym informowaniem mieszkańców o możliwościach wsparcia w tym zakresie. 2024 • MOPS w Ełku – działania w zakresie rozwoju bazy placówek rehabilitacyjnych, punktów zaopatrzenia i wypożyczania sprzętu
8.	Rozwój podmiotów oferujących różne formy opieki i wsparcia dla osób w podeszłym wieku, osób z niepełnosprawnościami i przewlekle chorujących, zapewniających pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a także stymulujących intelektualną, psychiczną i fizyczną sprawność. 2024 • Stowarzyszenie MONAR - zatrudnieni opiekunowie osób w kryzysie bezdomności zajmowali się wsparciem w zaspokajaniu potrzeb życiowych mieszkańców schroniska m.in. poprzez: identyfikację potrzeb socjalno-bytowych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, spraw natury medycznej zgodnie z ich potrzebami; • Stowarzyszenie IMPULS - psycholog, hipoterapia, tus, arteterapia; • Konwent Seniorów – pomoc osobista i grupowa; • ŚDS w Ełku – treningi wzmacniające.
9.	Zwiększenie oferty wsparcia dla osób będących w kryzysie psychicznym, chorujących psychicznie, w tym dzieci, a także osób z zaburzeniami psychicznymi i innymi dysfunkcjami (np. porażenie mózgowe, Zespół Aspergera, ADHD) poprzez tworzenie i rozwój instytucjonalnych form wsparcia, usługi opiekuńcze, projekty socjalne itd. 2024 • 1 Wojskowy Szpital Kliniczny – zatrudniono drugiego lekarza psychiatrę; • MOPS w Ełku - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzeniami psychicznymi; • Stowarzyszenie MONAR - cały rok do dyspozycji mieszkańców schroniska był lekarz psychiatra, który zgodnie z potrzebami mieszkańców udzielał świadczeń medycznych;

	• Zespół Miejskich Żłobków w Ełku - dodatkowa opiekunka w grupach, w których opieką objęto dzieci z zaburzeniami; • UM Wydział Polityki Społecznej - porady psychiatry dziecięcego (148 porad udzielono), konsultacje psychiatryczne 455 godz.
--	---

Priorytet 3. Zagrożenie ubóstwem, biernością zawodową i bezdomnością

Cel strategiczny 3. Zmniejszenie skali zagrożenia mieszkańców wykluczeniem społecznym związanym z ubóstwem, biernością zawodową i bezdomnością

Cele szczegółowe:

3.1	Zapewnienie dostępu osób i rodzin do podstawowych dóbr i zasobów.
3.2	Wzrost kompetencji sprzyjających aktywności, samodzielności i zaradności życiowej.
3.3	Kreowanie warunków sprzyjających aktywizacji zawodowej mieszkańców, w tym osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
3.4	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkaniowego.

Wskaźniki realizacji działań:

•	Liczba osób, które ukończyły zajęcia reintegracji społeczno-zawodowej/liczba uczestników zajęć usamodzielnionych ekonomicznie.	143 osoby skierowane do CIS
•	Liczba zawartych kontraktów socjalnych/liczba kontraktów zakończonych wypełnieniem zobowiązań przez osobę wspieraną.	70 kontraktów 45 kontraktów
•	Liczba mieszkań treningowych i wspomaganych w zasobach miasta/liczba miejsc/liczba osób korzystających.	2 mieszkania 5 miejsc 1 osoba
•	Liczba osób będących w kryzysie bezdomności przebywających w placówkach zapewniających schronienie.	55 osób

Kierunki działań:

1.	Udzielanie wsparcia finansowego oraz świadczeń w naturze rodzinom i osobom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, w szczególności niezaradnym życiowo z powodu niepełnosprawności, rodzinom wielodzietnym i niepełnym, a także dotkniętym zdarzeniami losowymi, klęskami żywiołowymi lub ekologicznymi, w tym poprzez organizowanie zbiórek żywności, odzieży i innych podstawowych dóbr dla najbardziej potrzebujących osób i rodzin. 2024 • MOPS w Ełku – świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych w formie decyzji przyznano 1 356 osobom z 1 277 rodzin, w których żyły 1 844 osoby; • Stowarzyszenie MONAR - we współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie zorganizowano zbiórkę żywności na rzecz osób znajdujących się w kryzysie bezdomności. Zebrana żywność trafiła bezpośrednio do mieszkańców schroniska; • Straż Miejska w Ełku – udział w akcji „Szlachetna paczka”;
----	--

	• Zespół Miejskich Żłobków w Ełku - zbiórka dla powodzian, udział w akcji „Szlachetna Paczka”, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy; • UM Wydział Edukacji – w placówkach oświatowych organizowano zbiórki (żywności, ubrań) dla powodzian, zbiórki nakrętek, kasztanów i karmy dla zwierząt do schroniska, różnego rodzaju festyny charytatywne.
2.	Rozwój bazy zapewniających schronienie osobom będących w kryzysie bezdomności oraz udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom lub rodzinom tego pozbawionym wraz z działaniami informacyjnymi o miejscu i sposobie uzyskania pomocy. 2024 • MOPS w Ełku – udzielenie pomocy w formie schronienia 55 osobom; • Stowarzyszenie MONAR - schronisko udzieliło wsparcia 81 osobom będącym w kryzysie bezdomności. Działania informacyjne o sposobie i miejscu uzyskania wsparcia umieszczane są na stronach internetowych Stowarzyszenia, poprzez współpracę z Ośrodkami Pomocy Społecznej, za pośrednictwem mediów oraz bezpośrednio w placówce; • Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM - Caritas Diecezji Ełkiej, Stowarzyszenie MONAR; • Straż Miejska w Ełku - dowożenie bezdomnych do ogrzewalni i schroniska dla osób bezdomnych, służby zdrowia - 16 osób; • Konwent Seniorów – pomoc poprzez przekazywanie odzieży.
3.	Wspieranie mieszkańców przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny w zakresie rozwiązywania problemów socjalno-bytowych, a także nabywania umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. 2024 • MOPS w Ełku - w ramach pracy socjalnej realizowanej przez 30 pracowników socjalnych oraz 6 asystentów rodziny ; • Stowarzyszenie MONAR - w ramach kompleksowej pomocy mieszkańcy schroniska korzystali ze wsparcia zatrudnionych w schronisku opiekunów osoby w kryzysie bezdomności, psychologa, terapeuty ds. uzależnień, lekarza psychiatry/seksuologa, adwokata oraz pracownika socjalnego. Organizowano wiele działań/inicjatyw własnych, podczas których mieszkańcy schroniska zdobywali umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez trening czynności związanych z utrzymaniem i organizacją życia w miejscu zamieszkania, które obejmuje zarówno aspekty finansowe, jak i codzienne obowiązki.

4.	Realizacja programów i projektów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, w szczególności z grup defaworyzowanych, uwzględniających m.in. doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże, szkolenia, subsydiowane formy zatrudnienia oraz wsparcie finansowe w postaci dotacji, pożyczek i poręczeń dla osób podejmujących samozatrudnienie w formie jednoosobowej działalności gospodarczej albo spółdzielni socjalnej. Organizacja kursów, szkoleń i warsztatów, służących rozwijaniu kapitału życiowego osób niezbędnego do poprawnego pełnienia ról społecznych i zawodowych. 2024 • Powiatowy Urząd Pracy w Ełku - został zrealizowany projekt pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie ełckim”. W ramach projektu realizowane były następujące formy wsparcia: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, staże, prace interwencyjne, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, szkolenia indywidualne, bony na zasiedlenie. • Stowarzyszenie MONAR - realizacja projektów oraz działań schroniska przyczyniła się bezpośrednio do zapewnienia możliwości powrotu osobom bezdomnym do społeczeństwa, ich rozwoju społeczno-zawodowego oraz edukacji. Efektem są usamodzielnienia, których w 2024 roku było 6. • Zespół Miejskich Żłobków w Ełku - Staże, prace społecznie-użyteczne, szkolenia pracowników; • Centrum Integracji Społecznej AlterCIS - indywidualny program zatrudnienia socjalnego.
5.	Zwiększanie dostępności zatrudnienia socjalnego dla osób wykluczonych społecznie (w szczególności osób z niepełnosprawnościami, chorujących psychicznie, uzależnionych od substancji psychoaktywnych, opuszczających zakłady karne), realizowanego m.in. w formie zajęć reintegracji społeczno-zawodowej lub zatrudnienia wspieranego. 2024 • MOPS w Ełku - kierowanie osób do realizacji Indywidualnych Planów Zatrudnienia Socjalnego w CIS i AlterCIS - łącznie 263 osoby; • Stowarzyszenie MONAR - trzech mieszkańców schroniska korzystało z zatrudnienia w ramach Indywidualnego Program Zatrudnienia Socjalnego; • Zespół Miejskich Żłobków w Ełku - Prace społecznie-użyteczne - 1 os.
6.	Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego, w tym osób opuszczających pieczę zastępczą. 2024 • PCPR w Ełku – mieszkanie treningowe; • MOPS w Ełku – mieszkanie wspomagane i mieszkanie treningowe.

7.	Realizacja kompleksowych działań wspierających powrót do naturalnego życia społecznego osób z niego wyizolowanych, zwłaszcza osób doświadczających trudności w przystosowaniu się po długotrwałym pobycie w zakładzie karnym oraz osób bezdomnych. 2024 • Stowarzyszenie MONAR - Mieszkańcy schroniska objęci byli kompleksowym wsparciem specjalistycznej kadry zatrudnionej w schronisku. Terapeuta wraz z psychologiem realizował indywidualne oraz grupowe procesy terapeutyczne. Podopieczni uzyskali wsparcie pracownika socjalnego oraz opiekunów osoby w kryzysie bezdomności. Zrealizowano wiele inicjatyw własnych, spotkań, wyjazdów w ramach, których podjęto działania aktywizacyjne, edukacyjne oraz integracyjne. Pomocy w zakresie spraw natury medycznej udzielał w schronisku również lekarz psychiatra oraz adwokat poprzez świadczenie pomocy prawnej. Uczestnictwo w akcjach: 32 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, „Podwodna Ekologia Ełk 2024” – akcja sprzątania Jeziora Ełckiego, „ Razem dla czystego jeziora” – akcja sprzątania brzegu Jeziora Rajgrodzkiego, „JARMARK PRODUKTU LOKALNEGO W RAJGRODZIE”, „Podwodna Ekologia Ełk 2024” - akcja sprzątania Jeziora Ełckiego oraz Jeziora w Orzyszu, Seans filmowy w Cinema Ełk dla mieszkańców schroniska, „Pamięci Bliskich 2024” - porządkowanie nagrobków na cmentarzu komunalnym, Świąteczna Zbiórka Żywności w Ełku, Integracja świąteczna z uczniami szkoły Pascal zorganizowana w schronisku, „Kapnij dla Afryki” - inspirujące spotkanie w schronisku zorganizowane dla mieszkańców schroniska.
----	---

Priorytet 4. Świadomość, rozwój i bezpieczeństwo społeczności lokalnej

Cel strategiczny 4. Kreowanie warunków rozwoju świadomej i zaangażowanej społeczności lokalnej

Cele szczegółowe:

4.1.	Wzrost poziomu aktywności i świadomości społecznej w różnych dziedzinach życia.
4.2	Wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych i prewencyjnych w zakresie dysfunkcji społecznych, w tym uzależnień i przemocy.
4.3	Wsparcie oddolnej aktywności na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i rozwiązywania problemów społecznych.
4.4	Wzrost poziomu partycypacji obywatelskiej mieszkańców.

Wskaźniki realizacji działań:

1)	Liczba zrealizowanych programów edukacyjno-profilaktycznych.	Z uwagi na mnogość instytucji i organizacji realizujących programy odstąpiono od wyliczania wartości wskaźnika.
2)	Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.	Z uwagi na mnogość instytucji i organizacji świadczących poradnictwo odstąpiono od wyliczania wartości wskaźnika.
3)	Liczba zrealizowanych przez organizacje zadań publicznych/kwota zrealizowanych zadań.	238 zadań Całkowity koszt: 6 873 910,84 zł Dotacja: 5 369 423,72 zł

Kierunki działań:

1.	Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych służących podnoszeniu wiedzy oraz kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych, w szczególności w zakresie zdrowia, uzależnień, przemocy domowej, bezpieczeństwa publicznego. 2024 1 Wojskowy Szpital Kliniczny SP ZOZ w Lublinie Filia w Ełku - profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia; - MOPS w Ełku - realizacja projektów socjalnych: „Ja i mój przyjaciel telefon”, „ZAMIANA/SWAPPING Wietrzenie szafy”, „Nie ufaj bezgranicznie”, „Bawimy się, czytamy, wspólnie czas spędzamy”, „Od Przedszkola do Klubu Seniora”, „Pamięci bliskich 2024”, „Zamiast agresji – uśmiech i otulenie”, „Kocham Lubię Szanuję”, „Bezpiecznie wszędzie”, „Nie ufaj bezgranicznie 2”, „Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej Miasta Ełku – szkolimy, działamy, pomagamy”; - Zespół interdyscyplinarny - spotkanie pracowników ZI w Miejskim Przedszkolu „Ekoludki” celem przedstawienia pracy pracownika socjalnego i grup diagnostyczno-pomocowych, a także tematyki przemocy rówieśniczej; spotkanie młodzieży szkolnej z funkcjonariuszami Straży Granicznej w ramach
----	--

	projektu socjalnego „Nie ufaj bezgranicznie 2”; spotkanie z dziećmi w Przedszkolu Niepublicznym „Tęczowy Zakątek” w ramach projektu socjalnego „Zamiast agresji-uśmiech i otulenie!”, spotkanie z dziećmi z Przedszkola Publicznego „Mali Odkrywcy” w ramach projektu socjalnego „Bezpiecznie wszędzie”; projekcja filmu „Ben nie ma lekko” o tematyce przemocy i agresji rówieśniczej, w której wzięli uczniowie z 3 ełckich szkół podstawowych; organizacja pomarańczowego dnia w placówkach edukacyjnych pod hasłem „Tak Zapobieganiu Przemocy Wobec Dzieci” - rozdawanie symboli kampanii; akcja noszenia pomarańczowej wstążki w czasie trwania kampanii (01-19.11.2023 r.); „Spotkanie dwóch pokoleń”- spotkanie seniorów z dziećmi w Klubie Seniora, pogadanka z funkcjonariuszem KPP Ełk oraz pracownikami Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełku, wspólne ubieranie choinki odblaskami-uczestnicy z Klubu Seniora oraz jedna grupa przedszkolna z Miejskiego Przedszkola „Słoneczna Ósemka”; • UM Wydział Polityki Społecznej - realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych m.in.: Program Wzmacniania Rodziny, Candis, Fred goes net, Spójrz inaczej, Apteczna pierwszej pomocy emocjonalnej, Unplugged, Iskra Odporności, Archipelag Skarbów.
2.	Organizacja lub udział w ogólnokrajowych/regionalnych kampaniach społecznych na temat problemu nadużywania substancji psychoaktywnych oraz innych form uzależnień, adresowanych do wybranych grup (np. kobiety w ciąży, młodzież) oraz do ogółu społeczeństwa. 2024 • Brak informacji.
3.	Realizacja poradnictwa specjalistycznego dla osób doświadczających lub zagrożonych uzależnieniami bądź przemocą domową, w tym np. psychologicznego, prawnego. 2024 • MOPS w Ełku - poradnictwo indywidualne, konsultacje ze specjalistami - prawnik, psycholog, psycholog dziecięcy, pedagog/logopeda, terapeuta do spraw uzależnień w rodzinie, socjoterapeuta dla dzieci i młodzieży; • Zespół Interdyscyplinarny - porady psychologa, radcy prawnego, pedagog/logopeda, terapeuty ds. uzależnień, psychologa do pracy z dziećmi i młodzieżą, socjoterapeuta dla dzieci i młodzieży; • Stowarzyszenie MONAR – porady psychologa, terapeuty ds. uzależnień, lekarza psychiatry, porady prawne poprzez świadczenie pomocy adwokata. • UM Wydział Polityki Społecznej - prawne, psychologiczne, socjoterapeutyczne, pedagogiczne, konsultacje motywacyjno-edukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych; • Ełckie Centrum Psychoterapii i Psychiatrii – psychologiczne.

4.	Upowszechnianie informacji z wykorzystaniem mediów, materiałów drukowanych oraz bezpośrednich spotkań mieszkańców ze specjalistami na temat możliwości uzyskania pomocy przez osoby uzależnione i ich rodziny. 2024 • MOPS w Ełku - kampania "Biała Wstążka", kampania "Pomarańczowa Wstążka"; • Zespół Interdyscyplinarny – strona BIP MOPS Ełk; • Stowarzyszenie MONAR - schronisko m.in. za pośrednictwem mediów społecznościowych upowszechniało informacje na tematy związane z prowadzeniem bieżącej działalności oraz możliwościach skorzystania z niej; • Straż Miejska w Ełku - informacja w korytarzu przed biurem; • UM Wydział Polityki Społecznej - prasa lokalna (artykuł), strony internetowe, kampanie edukacyjno-profilaktyczne.
5.	Współpraca merytoryczna i finansowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, służąca poprawie dostępności usług społecznych oraz zaangażowaniu obywateli w rozwój lokalny. Realizacja działań o charakter regrantingowym, służącym wsparciu inicjatyw ważnych dla społeczności miasta. 2024 • Realizacja działania została szczegółowo opisana w Sprawozdaniu ze współpracy z organizacjami pozarządowymi za 2024 rok, dostępnym pod linkiem https://bip.elk.warmia.mazury.pl/251/Ogloszenia_i_komunikaty/
6.	Prowadzenie konsultacji społecznych z mieszkańcami, w formie m.in. spotkań otwartych, debat, warsztatów obywatelskich, badań ankietowych, przy podejmowaniu przez władze miasta decyzji w sprawach ważnych dla społeczności, w sposób stwarzający warunki do powszechnego uczestnictwa osób fizycznych i organizacji pozarządowych. 2024 Przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące: • projektu uchwały w sprawie wykazu kąpielisk i określenia sezonu kąpielowego na terenie Miasta Ełku w 2024 r.; • 3-letniego Programu Wspierania Rodziny Gminy Miasta Ełk na lata 2025-2027; • projektu uchwały Rady Miasta Ełku w sprawie Ełckiego Programu Współpracy; • projektu Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Ełku na lata 2024- 2028; • projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024- 2030; • projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
7.	Działania na rzecz organizowania społeczności lokalnej poprzez środowiskową pracę socjalną, animację społeczną, streetworking, wspieranie grup nieformalnych i zorganizowanych form aktywności mieszkańców.

	2024 • MOPS w Ełku - środowiskowa praca socjalna w ramach projektów socjalnych, grupa nieformalna "Seniorzy seniorom"; • Stowarzyszenie MONAR - mieszkańcy schroniska aktywnie włączali się w różne działania na rzecz społeczności lokalnej np. w czasie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - dla ełckiego sztabu, głównie poprzez prace w formie wolontariatu, a także z inicjatyw własnych tworząc różnego typu akcje np. uczestnictwo z własnym stoiskiem podczas inicjatywy „JARMARK PRODUKTU LOKALNEGO W RAJGRODZIE”; • Zespół Miejskich Żłobków w Ełku - Strefa Malucha, animacje podczas Festynów rodzinnych na terenie miasta; • Stowarzyszenie IMPULS - kulig zimowy, arteterapia, zorganizowany koncert otwarty; • Stowarzyszenie Wiatraki Mazur - wsparcie grupy samopomocowej "Seniorzy Seniorom" • UM Wydział Polityki Społecznej - Streetworking - praca w środowisku otwartym na osiedlach miasta Ełku
--	---

6. Wnioski i rekomendacje

Strategia wskazuje przede wszystkim kierunki działań w sferze poprawy warunków życia i funkcjonowania mieszkańców miasta. Analizując dane i informacje przekazane przez poszczególne podmioty uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że większość założonych kierunków działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji.

Rok 2024 jest pierwszym rokiem obowiązywania nowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, przy czym warto wskazać, że w wielu elementach stanowi kontynuację celów i kierunków działań przyjętych w poprzednim dokumencie. Monitoring tego roku został przeprowadzony na podstawie danych zastanych, badania ankietowego przeprowadzonego wśród podmiotów, mających swoich reprezentantów w Zespole, a także spotkania z członkami Zespołu, które odbyło się 9 września 2025 r. w Ełku. Podczas spotkania poruszono następujące kwestie:

- zwiększa się liczba osób w wieku emerytalnym, co powoduje, że w kolejnych latach może zwiększać się skala zapotrzebowania na wsparcie asystenckie, opiekuńcze i inne skierowane do osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- rozwijają się grupy senioralne, działają aktywnie organizując różne formy spędzania czasu wolnego osobom starszym;
- niedostatek kadry świadczącej usługi asystenckie i opiekuńcze, a także specjalistów do pracy z dziećmi, w tym psychiatry dziecięcego oraz psychologa dziecięcego;
- niedostatek kadry do pracy z osobami starszymi (np. w klubach seniora, przy zajęciach dla osób starszych) ze względu m.in. na trudności w systematycznym uczestnictwie i potrzebę motywacji uczestników;
- trudności opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach, wynikające m.in. z niedojrzałości rodziców, zapotrzebowanie na treningi kompetencji rodzicielskich i wsparcie rodzin, zapobiegające umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej;
- roszczeniowość rodziców względem szkół i nauczycieli, a także innych instytucji pomocy i wsparcia;
- dużo orzeczeń o spektrum autyzmu, co powoduje, że miasto ponosi coraz większe koszty związane z dopłatami do miejsc w przedszkolach;
- zmiany w ustawie spowodowały, że więcej dzieci w procedurze Niebieskie Karty występuje jako osoby doświadczające przemocy (bo są jej świadkami) – aktualnie jest dużo osób w procedurze, występuje roszczeniowość osób objętych procedurą;
- coraz większa skala osób z zaburzeniami psychicznymi;
- szum komunikacyjny, fejkowe informacje – powodują, że mieszkańcy mają nierealne oczekiwania wobec instytucji;
- zmienił się profil klienta PUP – młodzi ludzie grają w gry nawet załatwiając sprawy w urzędzie, nie chcą podejmować pracy, szybko rezygnują ponieważ praca im nie odpowiada;

- po wprowadzeniu ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia w mieście wzrasta bezrobocie – jest to związane ze zmianą przepisów, w świetle których nie można wyłączyć bezrobotnego z ewidencji, gdy nie stawi się w terminie lub gdy odrzuci ofertę pracy;
- w ewidencji PUP w Ełku brak osób o konkretnych kwalifikacjach i zawodów np. mechaników, elektryków, murarzy, dekarzy, a jednocześnie jest dość dużo ofert pracy w tym m.in. prac prostych w branży budowlanej;
- dużo osób uzależnionych od alkoholu, rośnie również skala uzależnień od innych substancji psychoaktywnych, brak danych dotyczących uzależnień behawioralnych – aktualnie dotyczy to różnych grup wiekowych, zarówno młodzieży, jak i osób starszych;
- pojawiło się kilka nowych osób młodych wśród bezdomnych;
- są osoby starsze, które znajdują się pod opieką członka rodziny, mającego problemy w tym brak dochodu czy uzależnienia, a jednocześnie nie chcą oni korzystać ze wsparcia instytucji;
- niechęć do płacenia za usługi opiekuńcze, mieszkańcy wolą korzystać z bezpłatnych usług asystenta; planowane są obostrzenia realizacji *Programu asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością*, polegające na tym, że liczba osób objętych usługami opiekuńczymi nie może się zmniejszyć na rzecz liczby osób objętych usługami asystenckimi;
- duże obciążenie mentalne służb i pracowników instytucji, praca z trudnym klientem, zagrożenie wypaleniem zawodowym, trudności w godzeniu obowiązków rodzinnych i zawodowych, duży stres związany z pracą;
- brak profesjonalnej terapii małżeńskiej;
- duża presja świata, szybkość i dynamika, natłok informacyjny to czynniki, które wpływają na jakość życia; powodują, że ludzie oczekują wszystkiego od razu, chcą szybko osiągnąć cele.

W prowadzonych rozważaniach koncentrowano się na świadomości mieszkańców miasta w różnych obszarach ich funkcjonowania, w tym m.in. zdrowia, bezpieczeństwa czy uzależnień, a także ich przekonań i postaw. Są to aspekty trudne do zmiany i nie jest to zależne od instytucji. Instytucje mogą edukować, promować, informować i podejmować inne starania w kierunku budowania świadomości społecznej w różnych grupach wiekowych, natomiast nie mogą podejmować decyzji za mieszkańców.

Podsumowując, pierwszy rok wdrażania strategii może wskazywać na sukcesywne realizowanie jej założeń. Niezbędna jest w tym celu współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa, ukierunkowana na człowieka i jakość życia w Ełku.

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w EŁKU
Grażyna Chilińska

Załącznik 1. Zespół do spraw opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030

1.	Irena Podlecka	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku
2.	Aneta Ruszczyk	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku
3.	Ewelina Gutowska	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku
4.	Magda Modzelewska	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Ełku
5.	Franciszek Nietupski	Straż Miejska Ełku
6.	nadkom. Agata Jonik	Komenda Powiatowej Policji w Ełku
7.	Emilia Kryspin	Wydział Świadczeń Urzędu Miasta Ełku
8.	Agnieszka Sadowska	Hufiec Pracy w Ełku
9.	Zofia Gierałtowska	Powiatowy Urząd Pracy w Ełku
10.	Maciej Juchniewicz	Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miasta Ełku
11.	Nikodem Kemicer	Stowarzyszenia MONAR - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku
12.	Magdalena Sulżycka	Miejski Żłobek nr 1 i nr 2 w Ełku
13.	Andrzej Lemieszonek	Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta w Ełku
14.	Agnieszka Kotowska	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ełku
15.	Beata Ratkiewicz	Zespół Interdyscyplinarny w Ełku
16.	Marzanna Ratyńska	Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA i Ośrodek Interwencji Kryzysowej w MOPS w Ełku
17.	Ks. Dr Dariusz Kruczyński	Caritas Diecezji Ełckiej, Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza w Ełku
18.	Aneta Makowska	Stowarzyszenie „Adelfi” w Ełku
19.	Agnieszka Stasiewicz	Wydział Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Ełku
20.	Marta Herbszt	Wydział Planowania Przestrzennego i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Ełku
21.	Zuzanna Obrycka	Konwent Seniorów przy Prezydencie Miasta Ełku, Ełckie Stowarzyszenie Amazonki
22.	Urszula Sosnowska	1 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lublinie, Filia w Ełku
23.	Justyna Wojsiat	Pro-Medica Sp. z o. o. w Ełku
24.	Laura Świdarska	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem „Impuls” w Ełku
25.	Iwona Olkowicz	Stowarzyszenie Wiatraki Mazur
26.	Paweł Wilk	Stowarzyszenie Wiatraki Mazur
27.	Monika Mużyło	Ełckie Centrum Kultury
28.	Róża Cimochowska	Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku
29.	Lucyna Kryłowicz	Środowiskowy Dom Samopomocy w Ełku